

1976-2

bergen op zoom

*aanvullend milieueffectrapport/
planmer theodorushaven/noordland*

notitie reikwijdte en detailniveau

adviesbureau voor ruimtelijk beleid
ontwikkeling
en inrichting

bergen op zoom

aanvullend milieueffectrapport/planmer theodorushaven/noordland

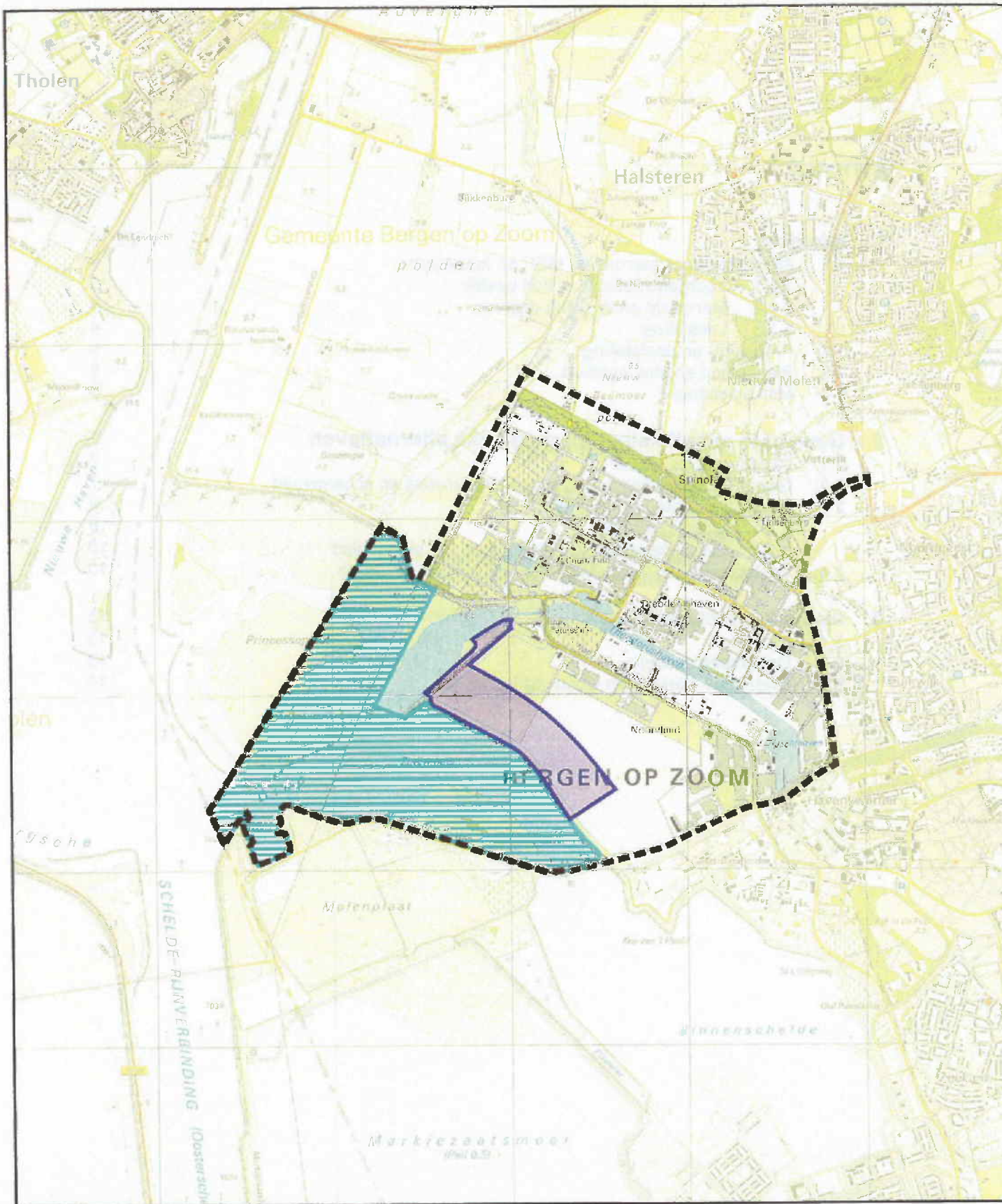
notitie reikwijdte en detailniveau

opdrachtgever : gemeente Bergen op Zoom
nummer : 135.12723.01
datum : 19 juli 2007

opdrachtleider : dipt.ing. C.M. Brunner

Inhoud

1. Inleiding	blz. 3
1.1. Aanleiding voor aanvullend MER en leeswijzer	3
1.1.1. Voorgeschiedenis in kort bestek	3
1.1.2. Mer-plicht en invulling daarvan	4
1.1.3. Leeswijzer	4
1.2. Probleem- en doelstelling	5
1.3. Plangebied en studiegebied	5
1.4. Mer-procedure	5
2. Gewenste ontwikkeling en mogelijke alternatieven	7
2.1. Inleiding en leeswijzer	7
2.2. Gewenste ontwikkeling van industriële functies en scheepvaart	7
2.3. Gewenste ontwikkeling natuur	8
2.3.1. Uitgangssituatie	8
2.3.2. Beoogde ontwikkelingen binnen het plangebied	10
2.4. Vaststaande en variabele elementen voor de inrichting	10
3. Aanpak effectonderzoek	13
3.1. Inleiding	13
3.2. Onderzoek ecologie	13
3.3. Onderzoek verkeer en woon- en leefmilieu	14

Figuur 1
Ligging plangebied

- grens plangebied bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland
- grens planherziening industriële functies
- speciale beschermingszone Zoommeer

1:30 000

1.1. Aanleiding voor aanvullend MER en leeswijzer

1.1.1. Voorgeschiedenis in kort bestek

Bestemmingsplan Theodorushaven-Noordland

Het bestemmingsplan Theodorushaven-Noordland, vastgesteld in oktober 2005, omvat het bestaande industrieterrein Theodorushaven, het deels nog te ontwikkelen industrieterrein Noordland, een nieuw te ontwikkelen Buitenhaven en grote delen van het Zoommeer (zie figuur 1). Dit bestemmingsplan biedt een actueel planologisch-juridisch kader voor:

- de vele reeds gevestigde bedrijven;
- de nieuwvestiging en uitbreiding van bedrijven op de nog braakliggende gronden (met name in het deelgebied Noordland);
- het gebied van het Zoommeer, waaronder de bescherming van de aanwezige natuurwaarden.

Nieuw element ten opzichte van het voorgaande bestemmingsplan was onder andere de mogelijkheid om de Buitenhaven – een nieuwe haven voor de binnenvaart – te realiseren.

In juni 2006 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant goedkeuring onthouden aan delen van dit plan. Goedkeuring is onthouden aan:

- een 300 m brede strook braakliggend terrein in het deelgebied Noordland dat grenst aan het Zoommeer; en
- aan de Buitenhaven.

Aan deze plandelen hebben Gedeputeerde Staten goedkeuring onthouden omdat het verrichte onderzoek naar de effecten op de speciale beschermingszone (sbz) van het Zoommeer (Natura 2000-gebied) niet op de juiste wijze is verwerkt in het bestemmingsplan. In het bijzonder was de realisering van de voorziene natuurmaatregelen in het Zoommeer onvoldoende veiliggesteld.

Milieueffectrapport Buitenhaven

Ter voorbereiding van het bestemmingsplan is in 2002 een milieueffectrapport (MER¹⁾) opgesteld voor de te realiseren Buitenhaven²⁾. Dit MER heeft de vereiste procedure doorlopen. Als onderdeel daarvan heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage in mei 2003 een positief toetsingsadvies uitgebracht.

Partiële herziening bestemmingsplan en aanvullend milieueffectrapport

Om de beide ontwikkelingen alsnog mogelijk te maken, wil de gemeente een partiële herziening van het bestemmingsplan ex artikel 30 WRO opstellen. Voor de industriële ontwikkeling – het gedeelte van het terrein Noordland en de Buitenhaven – komt dit plan grotendeels overeen met het oorspronkelijke plan. Anders dan in het voorgaande plan, wordt in deze planherziening echter ook nader aandacht besteed aan de gewenste ontwikkeling van de natuurgebieden en wordt de daadwerkelijke realisering van enkele natuurmaatregelen ook veiliggesteld. Daarmee wordt invulling gegeven aan het besluit van Gedeputeerde Staten.

Samenhang met ontwikkeling woongebied Bergse Haven

De hiervoor genoemde ontwikkelingen moeten worden beschouwd in samenhang met de ontwikkeling van het nieuwe woongebied Bergse Haven. Voor deze ontwikkeling heeft de gemeenteraad van Bergen op Zoom op 24 november 2005, mede op basis van een MER, een bestemmingsplan vastgesteld. Dit plan voorziet onder meer in een nieuwe sluis in de Noordlandsedam waardoor een nieuwe recreatieve vaarroute door het Zoommeer ontstaat.

1) De afkorting mer wordt hier gebruikt om de procedure van milieueffectrapportage aan te duiden. Het resultaat van de procedure, het milieueffectrapport, wordt afgekort met MER.
2) Witteveen+Bos, Buitenhaven Bergen op Zoom – Milieueffectrapport, Deventer, 9 september 2002.

1.1.2. Mer-plicht en invulling daarvan

Nieuwe mer-regelgeving: onderscheid projectmer en planmer

Sinds de tervisielegging en vaststelling van het bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland is de regelgeving inzake milieueffectrapportage (mer¹⁾) gewijzigd. De nieuwe regelgeving die 29 september 2006 in werking is getreden, maakt onderscheid tussen:

- een mer-plicht voor plannen ("planmer" geheten);
- de al langer bekende mer-(beoordelings)plicht voor besluiten (nu "projectmer" genoemd).

Daardoor heeft het plan nu met beide typen mer-procedures te maken.

Doel van een mer is dat milieubelangen volwaardig worden meegenomen in de besluitvorming.

Projectmer-plicht Buitenhaven

Al bij het opstellen van het bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland, is onderkend dat de Buitenhaven als enig onderdeel een mer-plicht kent (thans "projectmer"). Omdat het opgestelde MER voor de Buitenhaven al enkele jaren geleden is opgesteld, is op onderdelen een actualisering noodzakelijk. Het voorliggende aanvullende MER zal in deze actualisering voorzien.

Planmer-plicht gehele ontwikkeling

Op grond van de nieuwe regelgeving moet voor ruimtelijke plannen op alle niveaus – dus ook voor bestemmingsplannen – een planMER worden opgesteld indien:

- het plan het kader vormt voor een toekomstig besluit over een m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteit; en/of
- voor het plan een passende beoordeling op grond van de Natuurbeschermingswet (Nbw) is vereist.

Voor de voorgenomen planherziening zijn beide voorwaarden van toepassing. De voorgenomen planherziening zal (evenals het geldende bestemmingsplan voor de overige delen van het bedrijventerrein), zal de vestiging van bedrijven toestaan die in het vergunningenspoor mer-beoordelingsplichtig kunnen zijn. De planherziening is daarmee kaderstellend voor de toekomstige vergunningverlening aan deze bedrijven.

Het Zoommeer is tevens aangewezen als speciale beschermingszone (sbz) in het kader van de Natuurbeschermingswet (Nbw). Omdat het nog te ontwikkelen gebied van Noordland direct grenst aan het Zoommeer en omdat de scheepvaartroutes van en naar de Buitenhaven door het Zoommeer lopen, is op grond van de Nbw een passende beoordeling nodig en geldt dus een planmer-plicht. Met het aanvullende MER wordt ook in deze verplichtingen voorzien.

Doel aanvullend milieueffectrapport

Samenvattend is het doel van dit aanvullend milieueffectrapport dus driedelig:

- actualisering van het projectMER voor de Buitenhaven;
- opstellen planMER in verband met de mogelijke vestiging van m.e.r.-beoordelingsplichtige bedrijven;
- opstellen planMER waarin invulling wordt gegeven aan de vereiste passende beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Het op te stellen aanvullende MER moet dus in samenhang worden gelezen met het reeds eerder opgestelde MER voor de Buitenhaven.

1.1.3. Leeswijzer

In het vervolg van dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de probleem- en doelstelling, het plan- en studiegebied en de procedure.

Hoofdstuk 2 van deze notitie beschrijft de visie van de gemeente op de ontwikkeling van het gebied.

Hoofdstuk 3 ten slotte geeft informatie over de aard en het detailniveau van het voorgenomen onderzoek.

1.2. Probleem- en doelstelling

Probleemstelling

De probleemstelling van dit plan kan als volgt worden samengevat. In de regio is er een grote behoefte aan extra bedrijventerrein. De nog braakliggende gronden van Noordland, die al langer een industriële bestemming hebben, kunnen mede hierin voorzien. De gemeente heeft voor dit doel een groot deel van het reserveterrein van GEP verworven.

Het terrein Noordland ligt direct aan vaarwater voor de binnenscheepvaart. Om het gebruik van deze vervoerwijze te bevorderen is behoefte aan een Buitenhaven. De scheepvaart van en naar de Buitenhaven kan daarbij gebruikmaken van de bestaande vaarroute naar de bestaande binnendijks gelegen Theodorushaven. Voor de bereikbaarheid van de Bergse Haven en de Binnenschelde voor de recreatievaart, is behoefte aan een nieuwe recreatieve vaarroute.

Het plangebied omvat ook een groot deel van het Zoommeer dat verschillende functies kent. Naast een functie voor de scheepvaart, heeft dit meer ook belangrijke natuurwaarden; het gebied is aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het Zoommeer grenst tevens aan andere natuurgebieden. Om de natuurwaarden verder te ontwikkelen en in samenhang met de overige ontwikkelingen te waarborgen, zijn gerichte maatregelen noodzakelijk. In het bijzonder is een nadere scheiding van scheepvaart en natuur wenselijk.

Doelstelling

Gezien deze probleemstelling geldt voor het plangebied nadrukkelijk een drievoudige doelstelling:

- afronding van de industriële ontwikkeling in en rond Noordland binnen verantwoorde kaders inzake hinder en gevaar voor de omgeving;
- realisering van een recreatieve vaarroute naar Bergse Haven en de Binnenschelde;
- bescherming en ontwikkeling van de natuurwaarden in het Zoommeer.

1.3. Plangebied en studiegebied

Plangebied

In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven. Het plangebied omvat enerzijds de delen van Noordland en de Buitenhaven waaraan goedkeuring is onthouden. Tevens maken delen van het Zoommeer deel uit van het plangebied van de herziening. Het betreft die delen van het Zoommeer waar nadere maatregelen ter bescherming van de natuurwaarden wenselijk zijn.

Studiegebied

Het studiegebied is het gebied waar effecten als gevolg van de voorgenomen activiteit (kunnen) optreden. Het betreft het plangebied en de omgeving ervan. De omvang van het milieueffectgebied kan echter niet bij voorbaat worden aangegeven. Uit de effectbeschrijving in het op te stellen MER zal blijken hoever de milieugevolgen zich uitstrekken; dit kan per milieuaspect aanzienlijk verschillen en zal per aspect worden aangegeven in de effectbeschrijving (deel B van dit rapport).

1.4. Mer-procedure

Het uiteindelijke totale MER (het oorspronkelijke MER tezamen met het aanvullende rapport) vormt een onderlegger/onderbouwing voor de voorgenomen planherziening voor een deel van het gebied Noordland, de Buitenhaven en het Zoommeer. Als initiatiefnemer treedt het college van burgemeester en wethouders op. De gemeenteraad is het bevoegd gezag.

Procedure

De procedure voor de projectmer voor de Buitenhaven is, zoals eerder vermeld, volledig doorlopen. Een aanvullend rapport op een reeds opgestelde en aanvaardde MER doorloopt slechts een verkorte procedure.

Voor een planmer geldt een eenvoudiger procedure. Deze is leidend voor dit aanvullende MER.

Tabel 1 Overzicht procedures in onderlinge samenhang

Mer-procedure	herziening bestemmingsplan
<ul style="list-style-type: none"> - openbare kennisgeving opstellen planMER - raadplegen bestuursorganen/ informatie van de Commissie voor de mer (op basis van de voorliggende notitie) 	
opstellen aanvullend MER	opstellen ontwerpbestemmingsplan
aanvaarding aanvullend MER door gemeenteraad	instemming burgemeester en wethouders met ontwerpbestemmingsplan
inspraak MER; aanvullend toetsingsadvies Commissie m.e.r. en adviezen wettelijke adviseurs	tervisielegging ontwerpbestemmingsplan
	beantwoording zienswijzen op ontwerpplan (inclusief inspraakreacties en adviezen MER)
	vaststelling bestemmingsplan door gemeenteraad ¹⁾
	goedkeuring bestemmingsplan door provincie ¹⁾

1) In deze stappen vormt het MER een bijlage bij het bestemmingsplan.

De eerste twee stappen worden ondersteund door de voorliggende "Notitie reikwijdte en detailniveau". In deze notitie wordt aangegeven voor welk gebied en ontwikkeling en op welke wijze en detailniveau het onderzoek zal worden verricht.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom zal deze notitie aanbieden aan de relevante bestuursorganen (waaronder ook de Commissie voor de m.e.r.). Met ingekomen reacties zal bij het opstellen van het aanvullende MER rekening worden gehouden.

2. Gewenste ontwikkeling en mogelijke alternatieven 7

2.1. Inleiding en leeswijzer

De reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen aanvullend MER (waaronder het plan-MER met de passende beoordeling) worden bepaald door:

- het onderliggend plan, in dit geval de planherziening voor Theodorushaven/Noordland;
- de ligging in en nabij de speciale beschermingszone van het Zoommeer en de instandhoudingsdoelstellingen die voor dit gebied gelden.

Aan het plan ligt een integrale visie van het gemeentebestuur ten grondslag voor de beoogde inrichting van het gebied. Zoals eerder aangegeven, richt deze visie zich zowel op de ontwikkeling van de industriële functies en de scheepvaart (paragraaf 2.2) als op de natuurwaarden (paragraaf 2.3).

Anders dan in andere milieueffectrapportages gebruikelijk is, komen in dit aanvullend MER geen volwaardige alternatieven voor de inrichting aan de orde. Voor de Buitenhaven betreft het immers "slechts" een aanvullend MER. De ontwikkeling van Noordland heeft betrekking op de afronding van een industrieterrein waarop al vele jaren een industriebestemming ligt. Wel wordt in dit hoofdstuk nagegaan welke variabelen er voor de inrichting nog zijn (paragraaf 2.4). Naar aanleiding van de resultaten van het milieuonderzoek, zal op basis hiervan in het aanvullende MER worden nagegaan welke extra bouwstenen beschikbaar zijn voor een milieuvriendelijke inrichting.

2.2. Gewenste ontwikkeling van industriële functies en scheepvaart

Afronding industrieterrein Noordland

Het gebied Noordland heeft al sinds 1975 een industriële bestemming. Het terrein sluit aan op het bestaande industrieterrein Theodorushaven. De laatste jaren hebben ook op Noordland steeds meer gronden een invulling met bedrijven gekregen. Een aanzienlijk deel van de gronden was lange tijd als reserveterrein in bezit van het bedrijf GEP. Een groot deel van dit reserveterrein is recent door de gemeente verworven met als doel deze gronden uit te kunnen geven aan andere bedrijven en daarmee invulling te kunnen geven aan de regionale behoefte aan bedrijventerrein.

Het bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland geeft aan de gronden een adequate op het huidige beleid afgestemde bestemming. Daarbij worden randvoorwaarden gesteld aan de verkeersontsluiting en de toelaatbaarheid van bedrijven (milieuzonering). Daarbij is rekening gehouden met de omliggende bestaande en geplande gevoelige functies, waaronder het nieuwe woongebied Bergse Haven. Noordland is samen met Theodorushaven een gezonde industrieterrein in de zin van de Wet geluidhinder. Rond dit industrieterrein is een geluidszone vastgesteld. Tevens zijn bij bestaande woningen maximaal toelaatbare geluidsbelastingen (MTG's) vastgesteld; ter plaatse van de dichtstbijzijnde gelegen nieuwe woningbouw in Bergse Haven zijn hogere grenswaarden vastgesteld. Deze randvoorwaarden zullen uiteraard opnieuw ook gelden voor het meest zuidwestelijke deel van Noordland dat wordt opgenomen in de planherziening.

Realisering Buitenhaven

De nieuwe Buitenhaven komt te liggen in/direct grenzend aan de toegangseul van de huidige Theodorushaven. Het enige terrein, dat blijkens het eerder opgestelde MER voor dit doel in aanmerking komt, is het gedeelte van de eul direct grenzend aan het terrein Noordland. De nieuwe haven dient ter uitbreiding van de bestaande havencapaciteit en -faciliteiten en omvat in hoofdzaak laad- en loskaden, haventerreinen en -installaties. Het initiatief voor deze haven is gebaseerd op het verwachte tekort aan ruimte binnen de bestaande Theodorushaven. Daarnaast ziet de gemeente kansen vanwege de gunstige ligging tussen de twee wereldhavens Rotterdam en Antwerpen. Bergen op Zoom is de enige plaats binnen de hoofdstructuurzone Rotterdam-Antwerpen met havenfaciliteiten aan het Schelde-Rijnkanaal.

Het voornemen is de op- en overslag van goederen te laten plaatsvinden op verschillende kades die zullen worden afgestemd op de schepen en scheepsladingen (zoals containerschepen). Voor een nadere beschrijving van de beoogde inrichting van de Buitenhaven wordt verwezen naar het milieueffectrapport.

Recreatievaart Bergse Haven/ Binnenschelde

Een belangrijke doelstelling van het plan Bergse Haven is dit nieuwe woongebied en daarmee ook de binnenstad van Bergen op Zoom weer bereikbaar te maken voor recreatief scheepvaartverkeer. Ten behoeve daarvan is in het bestemmingsplan een sluis opgenomen in de Noordlandse dam, waardoor het Zoommeer en de daarmee verbonden wateren bereikbaar worden voor recreatief vaarverkeer en vice versa. Om de ligplaatsen in het plangebied vanuit de sluis toegankelijk te maken voor jachten, zal in de Binnenschelde een vaargeul worden gegraven. In het Zoommeer zal dat slechts in beperkte mate nodig zijn.

Voor de aan te leggen vaargeul en sluis wordt uitgegaan van een diepgang van 2 tot 2,5 m. Bij de sluis gaat het om een dubbele keersluis van 5 m breed en 20 m lang (te schutten lengte). Vanuit de sluis kan in het westen via de Bergse Diepsluis de Oosterschelde bereikt worden, in noordelijke richting via de Schelde-Rijnverbinding het Volkerakmeer en in zuidelijke richting de Westerschelde.

2.3. Gewenste ontwikkeling natuur

2.3.1. Uitgangssituatie

Deelgebieden

Naast het industrieterrein en de Theodorushaven omvat het plangebied ook:

- grote delen van het Zoommeer;
- delen van het natuurgebied Princesseplaat;
- het natuurgebied van de zogenaamde kleine Molenplaat.

Het laatstgenoemde gebied grenst aan het natuurgebied Molenplaat.

De genoemde drie deelgebieden zijn in het geheel, met uitzondering van een deel van de vaargeul naar de Buitenhaven en Theodorushaven, aangewezen als speciale beschermingszone (sbz) in het kader van de Natuurbeschermingswet (sbz Zoommeer). Deze aanwijzing heeft vooral te maken met de bijzondere natuurwaarden van de Princesseplaat.

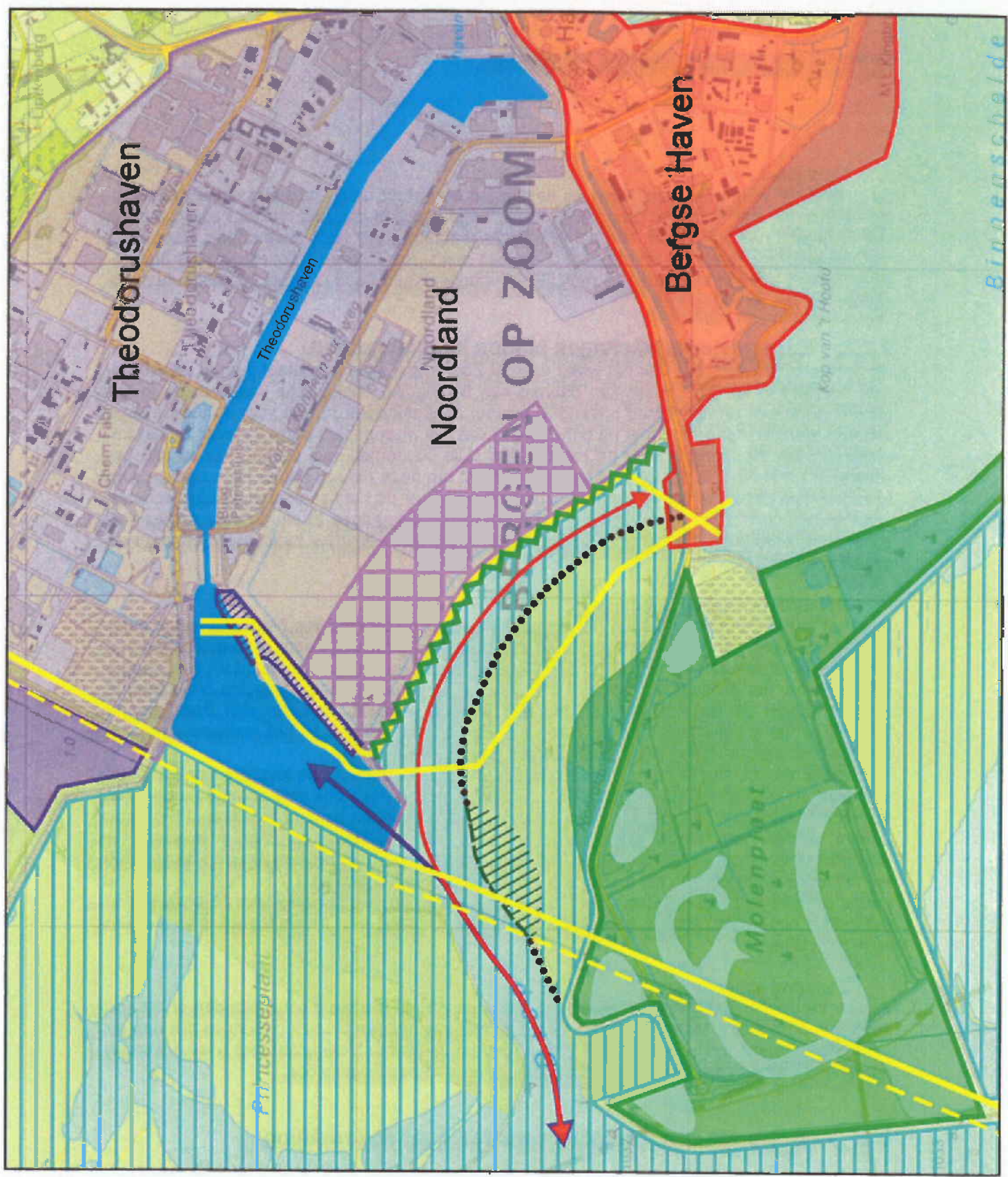
Princesseplaat

De Princesseplaat is na de afsluiting van het Volkerak-Zoommeer van de Noordzee gedeeltelijk drooggevallen en beslaat zo'n 135 ha. Het gebied bestaat uit open water, voormalige slikken, schorren, een krekenselsel en een eiland. Het gebied is nog deels onbegroeid en recreatief niet toegankelijk. Hierdoor is het van groot belang voor broedende steltlopers als kluut, strandplevier en bontbekplevier alsmede voor broedende visdieren en dwergsterns. Verder verblijven er grote aantallen eenden en ganzen. Binnen het Natura 2000-gebied Zoommeer is de Princesseplaat het meest waardevolle deelgebied.

Zoommeer en kleine Molenplaat

Het Zoommeer is een circa 100 ha grote, ondiepe waterplas (gemiddelde waterdiepte 1,5 m). Langs de noordrand bevindt zich de vaargeul naar de Theodorushaven. Aan de oostzijde ligt het bedrijventerrein Noordland. Getij ontbreekt, het water is zoet en de waterkwaliteit is matig tot slecht. Vanaf november 1996 geldt voor het Volkerak-Zoommeer een interim peilbeheer. Dit houdt in dat het meerpeil, afhankelijk van neerslag en verdamping, mag variëren tussen NAP +0,15 m en NAP -0,10 m.

Het Zoommeer herbergt in de winter vooral eenden en meeuwen. De kleine Molenplaat is van belang voor moerasvogels als kleine karekiet, bruine kiekendief, rietgors en blauwborst. Langs de randen foerageren veel steltlopers als kluut en tureluur.

Figuur 2
Ontwikkelingsvisie
plangebied e.o.

Stedelijke functies en ontwikkelingen:

- Bedrijventerrein (geïndexed bestemmingsplan)
- Nog te ontwikkelen industriegebied
- Haven/waargeul Theodorushaven
- Nieuwe buitenhaven
- Nieuw woongebied + waterrecreatie

Natuur incl. te ontwikkelen natuur:

- Natuura2000 (evens EHS)
- EHS buiten Natuura2000
- Inrichtingsvisie Brabantse landschap
- Streekdam/natuureiland
- Begrenzing vaargeul
- Natuur (N) bestemming/water met hoofdfunctie natuur
- Ontwikkeling natuurbevers

Overig:

- Vaargeul
- Kabels & leidingen

50 150 250
0 100

Molenplaat

Dit gebied ligt buiten het plangebied en bestaat uit een groot droog grasland en ruigtegebied. De beheerder, Het Brabants Landschap, heeft vergevorderde plannen om de natuurwaarden van dit gebied met behulp van een aantal inrichtingsmaatregelen sterk te verhogen. Het betreft het uitgraven van een kreek en het door ontgraven realiseren van een groot areaal plas-drasgebied. Tevens worden kleinschalige recreatieve voorzieningen beoogd zoals wandelroutes, observatiepunten en visplekken.

2.3.2. Beoogde ontwikkelingen binnen het plangebied

De ecologische kwaliteiten van het water van het Zoommeer zijn momenteel gering. Een nieuw moerasediland in het Zoommeer kan daarom een belangrijke ecologische meerwaarde in het gebied genereren en het gebied bovendien visueel aantrekkelijker maken voor de toekomstige waterrecreanten. Aangezien met de ontwikkeling van het woongebied Bergse Haven en het uitbaggeren van de vaargeul naar de toekomstige sluis bovendien veel schone klei en slib beschikbaar zal komen, is dit ook een gunstig moment om deze nieuwe natuur te realiseren. Om te voorkomen dat deze nieuwe natuur wordt verstoord door de huidige en toekomstige scheepvaartbewegingen, is het bovendien wenselijk om deze bewegingen te sturen door middel van zoneringsmaatregelen. De betreffende maatregelen worden hieronder beschreven en weergegeven in figuur 2.

Natuurontwikkeling Zoommeer

Centraal in het Zoommeer, buiten de vaargeul en op ruime afstand van het toekomstige industrieterrein, wordt een nieuw moerasgebied van circa 4 ha aangelegd door het aanbrengen van een stenen vooroever waarachter schoon slib en klei zal worden gededponeerd tot een hoogte van ongeveer het gemiddelde waterpeil met plaatselijke variaties in hoogteligging. Vrijkomende schone bagger uit de vaargeul kan hiervoor worden gebruikt, alsmede een deel van de 300.000 m³ uit schone kleigrond en categorie 1-grond die vrijkomt bij het realiseren van het woongebied Bergse Haven (bron: MER Bergse Haven. RBOI, 2005).

Afhankelijk van de aan te brengen waterdieptes, kunnen vooral voor de kwalificerende soorten slobeend en kluit geschikte leefgebieden worden gemaakt, doch ook vele andere soorten water- en moerasvogels alsmede rosse en meervleermuizen kunnen hiervan profiteren. De stenen oevers vormen een nieuw foerageergebied voor de kwalificerende soort kraakeend. De Natuurbeschermingswet laat dergelijke kwaliteitsverbeterende maatregelen binnen Natura 2000 toe indien ze bijdragen aan het ecologisch functioneren van het gebied.

Langs de oostrand van het Zoommeer zal, door plaatselijke verondieping van de oevers, een natuurlijke oeverzone worden gerealiseerd, hierdoor ontstaat een moerasstrook met riet van zo'n 10 m breed.

Zonering scheepvaart

Zonder verdere maatregelen kan verstoring optreden van de nieuwe moerasedilanden en van de randen van de Kleine Molenplaat door kleine recreatievaartuigen die niet gebonden zijn aan de vaargeul. Derhalve zal een zone van 200 m rondom de Kleine Molenplaat met boeien worden gemarkeerd. Buiten deze boeien geldt dan een vaar- en betredingsverbod.

2.4. Vaststaande en variabele elementen voor de inrichting

Vaststaande elementen voor de inrichting

Omdat het hier gaat om een planherziening van delen van het bestemmingsplan Theodorus Haven/Noordland die aansluiten bij de rest van dit plangebied, is de speelruimte voor de besluitvorming nog slechts gering. In het bijzonder moet de beschreven ontwikkeling van de industriële functies en de scheepvaart in vergaande mate als vaststaand worden beschouwd.

Daarbij gelden de volgende overwegingen:

- de ontwikkeling van het zuidwestelijke deel van Noordland tot industrieterrein staat al sinds vele jaren vast; het gebied heeft op grond van het oorspronkelijke bestemmingsplan al een bedrijfsbestemming¹⁾;
- de locatie van de Buitenhaven moet als vaststaand worden beschouwd; in het MER voor de Buitenhaven is de locatiekeuze nader onderbouwd;
- de ontsluiting van beide plandelen vindt plaats via de reeds bestaande wegenstructuur en staat verder niet meer ter discussie;
- als gevolg van de ruimtelijke belemmeringen, liggen ook de vaarroutes naar zowel de Buitenhaven als naar de Bergse Haven in vergaande mate vast.

Variabele elementen voor de inrichting

Als variabel kunnen nog slechts worden beschouwd:

- de inrichting van de randen van Noordland en de Buitenhaven;
- de zonering en daarmee samenhangende bestemming van het water van het Zoommeer;
- de aard van de te treffen natuurmaatregelen.

1) Door de onthouding van goedkeuring voor dit deel van het bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland door Gedeputeerde Staten, geldt voor dit deelgebied nog steeds het oude bestemmingsplan Noordland; in dit plan had het gebied al een bestemming bedrijven.

De afbeelding toont de gewenste ontwikkeling en mogelijke alternatieven. Het betreft een kaart van de regio Rotterdam / Middelbuig, waarin de huidige situatie en de gewenste ontwikkeling zijn weergegeven. De kaart is verdeeld in verschillende zones, die zijn aangegeven met verschillende kleuren en symbolen. De zones zijn: 1. Gewenste ontwikkeling (rood), 2. Mogelijke alternatieven (blauw), 3. Bestaande bebouwing (groen), 4. Openbaar groen (geel), 5. Water (blauw). De kaart is omringd door een witte rand, die de afbeelding afsluit.

De afbeelding toont de gewenste ontwikkeling en mogelijke alternatieven. Het betreft een kaart van de regio Rotterdam / Middelbuig, waarin de huidige situatie en de gewenste ontwikkeling zijn weergegeven. De kaart is verdeeld in verschillende zones, die zijn aangegeven met verschillende kleuren en symbolen. De zones zijn: 1. Gewenste ontwikkeling (rood), 2. Mogelijke alternatieven (blauw), 3. Bestaande bebouwing (groen), 4. Openbaar groen (geel), 5. Water (blauw). De kaart is omringd door een witte rand, die de afbeelding afsluit.

3.1. Inleiding

In het aanvullend MER zullen, voor zover niet reeds beschikbaar, de effecten van de beschreven ontwikkeling worden onderzocht. Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de aard en het detailniveau van het voorgenomen onderzoek.

Gelet op de uitspraak van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant bij de onthouding van goedkeuring, zal in het aanvullend MER het grootste accent komen te liggen op de gevolgen van de ontwikkeling voor de natuurwaarden. Daarnaast zal het aanvullend MER geactualiseerde informatie bevatten over de gevolgen voor verkeer en het woon- en leefmilieu. Voor het overige kan worden verwezen naar het MER voor de Buitenhaven en de plantoelichting van het bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland.

3.2. Onderzoek ecologie

Relevante aspecten

Het Zoommeer is aangewezen als Natura 2000-gebied en maakt onderdeel uit van de ecologische hoofdstructuur (zie figuur 2). De Princesseplaat is tevens aangewezen als Staatsnaturomonument. Verder zijn diverse gebieden in de omgeving beschermd, zoals het Markiezaatsmeer en de Molenplaat ten zuiden van het plangebied (Natura 2000 en ecologische hoofdstructuur). De ligging in een Natura 2000-gebied maakt dat er bijzondere eisen aan de ecologische toetsing worden gesteld. Op grond van de Natuurbeschermingswet dient een *passende beoordeling* te worden opgesteld indien de mogelijkheid bestaat dat er significant negatieve effecten op het Natura 2000-gebied zullen optreden. Een dergelijke beoordeling kan onderdeel uitmaken van een MER.

Ook in verband met de ligging van het plangebied in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een toetsing nodig van mogelijk versturende effecten. Waar nodig zal in de beoordeling specifiek worden ingegaan op afwijkende status en kenmerken van de EHS.

Op basis van de Flora- en faunawet dient daarnaast in het hele plangebied onderzoek te worden gedaan naar de aanwezige beschermde soorten en de gevolgen die het plan hiervoor heeft. Tenslotte wordt beoordeeld of er in het plangebied en de omgeving nog extra kansen zijn om in het kader van de planontwikkeling nieuwe natuurwaarden te ontwikkelen.

Overzicht toetsingscriteria en onderzoeksmethodiek

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de te onderzoeken aspecten en de daarbij te hanteren onderzoeksmethode.

Tabel 3.1 Toetsingscriteria aspect ecologie

aspect	te beschrijven effecten/criteria	methode
beschermde gebieden	areaalverandering waardevolle biotopen verstoring: <ul style="list-style-type: none"> - van kwalificerende soorten in Natura 2000-gebied - van relevante waarden in de EHS 	<ul style="list-style-type: none"> - kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van te verdwijnen en te ontwikkelen natte biotopen - kwalitatieve beschrijving verstoringinvloeden (als gevolg van de extra vaarbewegingen en licht/geluid/beweging industriegebied)
bijzondere soorten	areaalverlies en verstoring leefgebied van zwaar beschermde soorten (Flora- en faunawet)/Rode Lijstsoorten benutting kansen voor ontwikkeling waardevolle biotopen	<ul style="list-style-type: none"> - beschrijving gevolgen areaalverlies en verstoring per soort(groep) - kwalitatieve beschrijving gevolgen per soort(groep)

3.3. Onderzoek verkeer en woon- en leefmilieu

Het MER voor de Buitenhaven en het bestemmingsplan Theodorushaven/Noordland bevatten al zeer veel en gedetailleerde informatie betreffend het woon- en leefmilieu. Vanwege nieuwe regelgeving en nieuwe inzichten, is echter voor enkele aspecten een actualisatie van de gegeven informatie wenselijk. In het aanvullend MER zal opnieuw worden ingegaan op de volgende aspecten:

- de gevolgen van de ontwikkeling van de verkeersintensiteiten en de bereikbaarheid van het plangebied en de omgeving voor het autoverkeer;
- de gevolgen die dit extra verkeer heeft voor de luchtkwaliteit binnen het plangebied en de directe omgeving daarvan;
- de gevolgen van de extra industriële activiteiten voor het woon- en leefmilieu.

De onderstaande tabel werkt dit per onderdeel uit.

Tabel 3.2 Toetsingscriteria en onderzoeksmethodiek verkeer en woon- en leefmilieu

aspect	te beschrijven effecten/criteria	onderzoeksmethodiek
bereikbaarheid autoverkeer (plangebied en omgeving)	- verkeersintensiteiten/verkeersafwikkeling (congestiekans)	- prognose op basis van gemeentelijk verkeersmodel, rekening houdend met autonome ontwikkelingen
luchtkwaliteit	- gevolgen voor de luchtkwaliteit langs wegen	- onderzoek met CAR II programma
woon- en leefmilieu in verband met de industriële activiteiten	- industriëlawaai, overige hinder door bedrijven - externe veiligheid	- beschrijving op basis van beschikbaar onderzoek bestemmingplan - beschrijving op basis van beschikbare recente informatie plangebied en nieuwe regelgeving (Bevi)